

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Dato
22. des 2016

Høringsuttalelse til Grønn konkurransekraft (ref 16/2929)

Vi viser til høringsbrev datert 8. november 2016 vedrørende rapport fra regjeringens ekspertutvalg for grønn konkurransekraft. Her følger Eyde-klyngens høringssvar.

Eyde-klyngen var aktivt med i utarbeidelse av Veikart for prosessindustrien (mai 2016) etter oppdrag fra ekspertutvalget og slutter seg både til anbefalingene i veikartet og ekspertutvalgets anbefalinger knyttet til dette: (s 60 i ekspertutvalgets rapport):

- *Myndighetene bør initiere en strategisk dialog med næringen om operasjonalisering av veikartets ambisjoner.*
- *For å sikre målrettet teknologiutvikling bør regjeringen opprette et strategiorgan med ansvar for å følge opp industriens veikart, en Prosess21, tilsvarende OG21 og Energi21.*
- *Norge skal være et attraktivt land for lokalisering av nye fullskala industrianlegg.*
- *Den nasjonale CCS-satsingen bør videreføres med fokus på prosessindustriens behov.*

Strategisk dialog gjennom PROSESS21

Veikartet viser at de teknologisprangene som må til krever større grad av samhandling og koordinert innsats. Vi håper Regjeringen ser dette og legger til rette for en slik samhandling og samskaping gjennom PROSESS21.

Et strategiorgan, som PROSESS21, er nødvendig for å ivareta den kontinuerlige dialogen mellom myndigheter, industri og virkemiddelapparat slik at de høye ambisjonene beskrevet i veikartet blir realisert. Det bør identifiseres delmål som sikrer at dagens ordninger og satstinger legger til rette for den progresjonen som er nødvendig for å nå det langsiktige målet.

Hvorfor PROSESS21 ?

Vekstpotensialet for prosessindustrien er betydelig gitt at rammene rundt industrien er optimale. Prosessindustrien baserer sin verdiskapning på norsk fornybar kraft. Prosessindustrien leverer til et globalt marked og har til tross for økede kostnader i Norge klart å opprettholde sin posisjon på grunn av satsing på produktivitet og utvikling av produkter verden etterspør. Dette har en oppnådd med en aktiv FoU-satsing og aktiv markedstilnærming (såkalt co-development).

De aller fleste bedriftene i prosessindustrien er internasjonalt eide bedrifter. I Eyde-klyngen opplever vi at bedriftseierne utøver et aktivt og nært eierskap, og de har valgt å satse på FoU og å investere i Norge. Kinesiske Elkem har sitt globale teknologisenter i Kristiansand, og franske Saint Gobain CM styrer sin globale forskningsvirksomhet fra Lillesand. Prosessindustrien har forenklet sett to store

globale konkurrenter i Russland og Kina.

Prosessindustrien er godt posisjonert til å forbli verdensledende gitt teknologiutvikling og riktige rammebetingelser. PROSESS21 vil være bedriftenes, FoU-miljøene og myndighetens felles redskap for å realisere veikartet til prosessindustrien, og dermed sikre at Norge er verdens beste land å utvikle lavutslippsindustri i.

Organisering og innhold av PROSESS21

PROSESS21 bør etableres som et strategisk organ som er sammensatt av industriens representanter og sentrale akademiske miljøer, og der myndigheter og virkemiddelapparatet er representert. Et lite sekretariat med finansiering og oppdrag fra Regjeringen (på samme måte som OG21 i OED), kan fasilitere strategiprosesser og fremdriftsmøter med industrielle og akademiske parter for å sikre at industrien har gode forutsetninger for å levere iht målsettingene i veikartet.

Sirkulærøkonomien

Eyde-klyngen har i flere år arbeidet med å definere prosessindustribedriftenes rolle i en sirkulærøkonomi, og vi har utviklet flere felles forsknings- og innovasjonsprosjekter for å realisere forretningsmuligheter som tar utgangspunkt i materialstrømmer rundt våre kjernebedrifter. I oppfølgingen av EU-Kommisjonens pakke for sirkulære økonomi som ble lagt frem i 2015 kan det forventes fremtidige endringer blant annet i EUs avfallsregelverk, produkts- og kvalitetsstandarder, dokumentasjonsmetoder, veiledninger for grenseoppganger mellom biprodukter og avfall, osv. Dette påvirker industriens rammebetingelser. Det er da avgjørende at norske myndigheter og næringsliv samarbeider og deltar i relevante EU-prosesser.

Eyde-klyngen støtter Ekspertutvalgets anbefalinger:

- Det må settes klare målsettinger for avfallsreduksjon og økt materialgjenvinning i Stortingsmeldingen om avfall og sirkulær økonomi som ventes våren 2017.
- Ved offentlige innkjøp skal levetid og resirkulerbarhet vektlegges spesielt.

Energipolitikken

Norsk prosessindustriens største fortrinn er at den er svært energieffektiv og benytter ren fornybar vannkraft som energikilde. Dette gjør den verdensledende innen klima og miljø. Det er et avgjørende premiss at industrien har tilgang på kraft til konkurransedyktige betingelser. Norsk klima-, energi- og industripolitikk må derfor bygge opp under dette. Norske myndigheter har allerede innført viktige virkemidler for å sikre tilgang til fornybar energi, slik som fritaket for el-avgift og sertifikatplikt, og CO2-kompensasjonsordningen. Det er helt sentralt at disse ordningene videreføres, og at handlingsrommet innenfor EU/EØS utnyttes fullt ut.

Videre må bedriftene stå overfor samme nettariff uavhengig av tilknytningsnivå i kraftnettet, på samme måte som kraftprodusentene. Investeringer i nye kraftoverføringer må være samfunnsøkonomiske. Eventuelt nye konsesjoner til utenlandskabler må gis under forutsetning av at utbygger tar all risiko og følgekostnader. Forbrukerne må ikke ta del i denne risikoen.

Eyde-klyngen slutter seg for øvrig til Norsk Industris høringssvar.

Med vennlig hilsen

Helene Fladmark

Daglig leder